

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ
АБАЙ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ**

ЭЛЕКТИВТІ ПӘНДЕР КАТАЛОГІ

6B02124 – Полиграфия

«Дизайн» кафедрасы

№	ЖМП циклі ТАҢДАУ КОМПОНЕНТІ (ТК)	ECTS
	ТАҢДАУ КОМПОНЕНТІ (ТК)	
1.	Экономика мен кәсіпкерлікті зерттеу әдістері	
	Деректерді жинаудың, өңдеудің жалпы принциптері, әдістері мен әдістері, жаппай экономикалық құбылыстар мен процестердің даму заңдылықтары мен тенденцияларын зерттеу. Капиталдың мәні, формалары, құрылымы. Өндіріс. Өндіріс шығындары. Нарықтық экономикадағы өндіріс кірістері. Бизнес ұғымы. Кәсіпкерлік қызмет түрлері. Меншік теориясы, басқарудың әлеуметтік формалары. Тауар, ақша. Қоғамдық экономикалық жүйе. Нарықтың пайда болуы. Қаржы жүйесі. Бизнесі дамытудағы мемлекеттің рөлі. Макроэкономика. Ресурстарды үнемдеу. Экономикалық дамудың циклдік сипаты. Инфляция және жұмыссыздық. Қазақстан әлемдік шаруашылық байланыстар жүйесінде.	5
2.	Құқық және сыбайлас жемқорлыққа қарсы саласындағы зерттеу дағдылары	
	ҚР Конституциясының, қолданыстағы заңнамасының негізгі ережелері; мемлекеттік басқару органдарының жүйесі, өкілеттіктер шеңбері, экономиканы мемлекеттік реттеудің мақсаттары, әдістері, экономикадағы мемлекеттік сектордың рөлі; қаржылық құқық және қаржы; материалдық және іс жүргізу құқығының өзара іс-қимыл тетігі; сыбайлас жемқорлықтың мәні, оның пайда болу себептері; сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар үшін моральдық-адамгершілік, құқықтық жауапкершілік шаралары; сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы қолданыстағы заңнама.	5
3.	Экология және өмір қауіпсіздігін зерттеу негіздері	
	Тірі организмдердің, ұйымның әр түрлі деңгейдегі экожүйелерінің, тұтастай алғанда биосфераның, олардың тұрақтылығының негізгі заңдылықтары; Биосфера компоненттерінің өзара әрекеттесуі және адамның экономикалық қызметінің экологиялық салдары, әсіресе табиғатты пайдалануды күшейту жағдайында; әртүрлі елдердегі және ҚР-дағы орнықты дамудың тұжырымдамалары, стратегиялары мен практикалық міндеттері туралы қазіргі заманғы идеялар; экология, қоршаған ортаны қорғау, орнықты даму мәселелері. Тіршілік қауіпсіздігі, оның негізгі ережелері. Қауіптер, Төтенше жағдайлар. Тәуекелді талдау, тәуекелдерді басқару. Адам қауіпсіздігі жүйелері. Қазіргі заманның тұрақсыздандырушы факторлары. Әлеуметтік қауіптер, олардан қорғау: рухани саладағы, саясаттағы қауіптер, олардан қорғау: экономикалық саладағы қауіптер, тұрмыстағы, күнделікті өмірдегі қауіптер. Тіршілік қауіпсіздігін қамтамасыз ету және олардың қызметін құқықтық реттеу органдарының жүйесі	5
	БАЗАЛЫҚ ЖӘНЕ КӘСІПТЕНДІРУ ПӘНДЕР ЦИКЛЫ	
	ТАҢДАУ БОЙЫНША КОМПОНЕНТ (ТК)	
	Кәсіптік дайындау модулі -1.1	
4.	Полиграфия және орама өндірісінің негіздері	
	Пәннің мақсаты: полиграфиялық технологиялар, классикалық баспа түрлері, қолданылатын жабдықтар туралы базалық біліммен танысу. Мазмұны: Полиграфияның тарихы мен қазіргі жағдайы. Баспа өнімдерін жасаудың сипаттамасы мен кезеңдері. Полиграфияда қолданылатын өлшем бірліктері. Қалыптасатын дағдылар: баспаның классикалық және қазіргі түрлерін ажырату.	5
5.	Формалық процестердің сандық технологиялары	
	Пәннің мақсаты: классикалық және арнайы баспа түрлерінің баспа формаларын дайындау технологиялары туралы білімді қалыптастыру. Мазмұны: көшіру процестері және көшіру қабаттарының қасиеттері; баспа формаларын дайындаудың сандық тәсілдері, формалық жабдықтар. Қалыптастырылатын дағдылар: баспа формаларын цифрлық тәсілмен дайындау.	5
6.	Полиграфиядағы менеджмент	
	Пәннің мақсаты: полиграфиядағы қазіргі заманғы менеджменттің жалпы теориялық және қолданбалы мәселелері бойынша білімді қалыптастыру. Мазмұны: менеджмент жүйесінің негізгі элементтері мен оңтайлы басқару шешімдерін қабылдау және типтік жағдайлар, полиграфия саласы кәсіпорындарының өндірістік (операциялық) қызметін басқарудың теориялық негіздерін зерттеу. Қалыптасатын дағдылар: кәсіпорынның қарапайым балансын құру, өндірістік үдерісте экономикалық білім негіздерін пайдалану.	4
7.	Жедел полиграфия	
	Мақсаты: жедел полиграфияның типографиясының жұмыс істеу принциптері туралы түсініктерді қалыптастыру. Мазмұны: Жедел полиграфия процестері мен технологияларының теориялық негіздері. Жедел өндірістегі менеджмент және маркетинг. Жедел полиграфияда қолданылатын бағдарламалық қамтамасыз ету, технологиялар, жабдықтар мен материалдар. Жедел полиграфия салоны жұмысының ерекшелігі. Қалыптасатын дағдылар: сандық тәсілмен баспа өнімдерін шығарудың технологиялық сызбасын құрай білу, шығын материалдарын есептеу.	5

8.	Полиграфиялық және орама материалдар	
	Пәннің мақсаты: полиграфиялық және қаптама материалдарының қасиеттері мен ассортименті туралы білімді қалыптастыру. Мазмұны: полиграфияда қолданылатын материалдардың негізгі кластары. Полиграфиялық материалдарды зерттеу және сынау әдістері. Негізгі және қосалқы полиграфиялық материалдардың қасиеттері. Полиграфиялық және орама материалдарының ассортименті. Қалыптастырылатын дағдылар: баспаның түрі мен тәсіліне сәйкес келетін полиграфиялық материалдарды таңдай білу.	6
	Кәсіптік дайындау модулі -1.2	
9.	Баспа технологиясының даму тарихы	
	Пәннің мақсаты: полиграфиялық технологиялардың даму тарихы, классикалық баспа түрлері, Қолданылатын жабдықтар туралы базалық біліммен таныстыру. Мазмұны: полиграфияның тарихы мен қазіргі жағдайы. Баспа өнімдерін құрудың сипаттамалары мен кезеңдері. Полиграфияда қолданылатын өлшем бірліктері. Ораманы әзірлеу кезеңдері, орама мен заттарды өндірудің негізгі тәсілдері. Заттарды және ораманы полиграфия құралдарымен ресімдеу. Қалыптастырылатын дағдылар: классикалық және заманауи баспа түрлерін ажырату	5
10.	Басу формаларын дайындау технологиясы	
	Пәннің мақсаты: классикалық және арнайы баспа түрлерінің баспа формаларын дайындау технологиялары туралы білімді қалыптастыру. Мазмұны: көшіру процестері және көшіру қабаттарының қасиеттері; баспа формаларын дайындаудың сандық тәсілдері, формалық жабдықтар. Қалыптастырылатын дағдылар: баспа формаларын цифрлық тәсілмен дайындау.	5
11.	Полиграфиялық кәсіпорындардың экономикасы	
	Пәннің мақсаты: полиграфиядағы заманауи менеджменттің жалпы теориялық және қолданбалы мәселелері бойынша білімді қалыптастыру. Мазмұны: типтік жағдайлар және менеджмент жүйесінің оңтайлы басқару шешімдерін және негізгі элементтерін қабылдау, полиграфия саласы кәсіпорындарының өндірістік (операциялық) қызметін басқарудың теориялық негіздерін зерделеу қалыптастырылатын дағдылар: кәсіпорынның қарапайым баланстарын құру, өндірістік процесте экономикалық білім негіздерін пайдалану	5
12.	Технологиялық ағындарды басқару	
	Пәннің мақсаты: баспаға дейінгі, баспа және баспадан кейінгі өндірістің жұмыс ағынын басқару жүйесі саласындағы білімді қалыптастыру мазмұны: полиграфиялық өндірісті басқарудағы жұмыс ағыны ұғымы; цифрлық технологиялық процестің құрылымы, полиграфиялық өндірістің үздіксіз жұмыс ағынын басқарудың интеграцияланған жүйелері. Қалыптастырылатын дағдылар: цифрлық жұмыс ағынын басқарудың техникалық құралдарын қолдана білу, цифрлық технологиялық процестің құрылымын құру.	5
13.	Полиграфиядағы шығын материалдары	
	Пәннің мақсаты: полиграфиялық материалдардың қасиеттері мен ассортименті туралы білімді қалыптастыру. Мазмұны: полиграфияда қолданылатын материалдардың негізгі топтары. Полиграфиялық материалдарды зерттеу және сынау әдістері. Қалыптасатын дағдылар: баспа түрі мен тәсіліне сәйкес келетін полиграфиялық материалдарды таңдай білу	6
	Кәсіптік дайындау модулі 2.1	
14.	Полиграфиялық өндірістің физика-химиялық негіздері	
	Пәннің мақсаты: полиграфиядағы физика-химиялық құбылыстар туралы тұтас түсініктерді қалыптастыру. Мазмұны: Баспаға дейінгі, баспа кезіндегі, баспадан кейінгі процестердің физика-химиялық негіздері. Полиграфиялық материалдардың физика-химиялық қасиеттері. Қалыптасатын дағдылар: практикалық қызметте баспа өнімдерін өндіру кезінде физика-химиялық процестер туралы білімді пайдалану.	5
15.	Полиграфия қалдықтарын қайта өңдеу	
	Мақсаты: полиграфия қалдықтарының қоршаған ортаға әсеріне және оларды өңдеу әдістеріне байланысты мәселелер туралы білімді қалыптастыру. Мазмұны: қаптама қалдықтарының құрылымы; қаптама қалдықтарын кәдеге жарату тәсілдері, қайта өңделген шикізат және оның қасиеттері туралы түсінік. Қалыптастырылатын дағдылар: пайдалану шарттарына, оны бағалау критерийлеріне байланысты пайдаланылған қаптамадан қайта өңделген шикізаттың "тозу" дәрежесін анықтау дағдылары.	5
16.	Полиграфиялық технологиялық процестерін жобалау	
	Пәннің мақсаты: полиграфиядағы технологиялық процестерді жобалау принциптері туралы білімді қалыптастыру. Мазмұны: баспаға дейінгі, баспа және баспадан кейінгі процестерге арналған технологиялар мен жабдықтарды талдау және таңдау; жабдықтарды, материалдарды жүктеуді жоспарлау. Қалыптастырылатын дағдылар: "баға–сапа" қатынасы бойынша жабдықты және технологиялық операцияларды орындау кезектілігін таңдау;	5

	технологиялық есептеулерді орындау	
17.	Полиграфиялық машиналар, автоматтар, ағынды желілер	
	Пәннің мақсаты: баспаға дейінгі, баспа кезіндегі, баспадан кейінгі машиналарды, автоматтар мен ағынды желілерді таңдау, пайдалану бойынша білімді қалыптастыру. Мазмұны: полиграфиялық машиналардың, автоматтар мен ағынды желілердің түрлері, қолдану саласы, жекелеген құрылғылары мен тораптарының механикасы. Қалыптасатын дағдылар: баспа машиналарының, автоматтар мен ағынды желілердің және олардың негізгі тораптарының технологиялық сызбасын таңдау, пайдалану, құру.	5
18.	Бейнелік ақпаратты өңдеу	
	Пәннің мақсаты: компьютерлік графиканың аппараттық (техникалық) және қолданбалы бағдарламалық құралдары туралы білімді қалыптастыру. Мазмұны: компьютерлік графиканың түрлері. Екі өлшемді графика: растрлық, векторлық, фрактальдық. Үш өлшемді графика. Графикалық файл форматтары. Түс үлгілері. Компьютерлік коллаж жасау ерекшеліктері. Қалыптастырылатын дағдылар: қолданбалы бағдарламаларды пайдалана отырып, дербес компьютерде графикалық объектілерді жасау, өңдей және рәсімдей білу	5
	Кәсіптік дайындау модулі 2.2	
19.	Полиграфиядағы полимерлер	
	Пәннің мақсаты: полиграфияда қолданылатын жоғары молекулалық қосылыстар химиясы бойынша білімді қалыптастыру. Мазмұны: Заттың құрылысы, химиялық байланыс, органикалық қосылыстардың химиялық номенклатурасы. Фотополимеризация реакциялары. Қалыптасатын дағдылар: полиграфиялық материалтану негізін құрайтын полимерлер химиясы туралы білімді практикалық қызметте пайдалану.	5
20.	Полиграфиядағы экологиялық мәселелер	
	Пәннің мақсаты: полиграфиялық өндірістің экологиялық ластану түрлері және оларды азайту жолдары туралы тұтас түсінік қалыптастыру. Мазмұны: басып шығаруға дейінгі, басып шығарудан кейінгі, басып шығарудан кейінгі процестердің физика-химиялық негіздері және олармен байланысты экологиялық ластану тәуекелділігі. Полиграфиялық өндірістен экологиялық ластану түрлері (атмосфераға шығарылуы, ағынды сулардың төгінділері, полиграфиялық кәсіпорындардың қалдықтары). Қалыптасатын дағдылар: практикалық қызметте баспа өнімдерін өндіруде мүмкін болатын экологиялық қауіптер туралы білімді пайдалану және оларды азайту немесе алдын алу мүмкіндігі.	5
21.	Полиграфиялық өндірісті технологиялық жобалау	
	Пәннің мақсаты: полиграфияда технологиялық процестерді жобалау принциптері туралы білімді қалыптастыру. Мазмұны: баспаға дейінгі, баспа және баспадан кейінгі процестерге арналған технологиялар мен жабдықтарды талдау және таңдау; жабдықтарды, материалдарды таңдау. Қалыптасатын дағдылар: жабдықты таңдау және «баға-сапа» арақатынасы бойынша технологиялық операцияларды орындау реттілігі; технологиялық есептерді орындау.	4
22.	Өңдеу процестерінің технологиясы	
	Пәннің мақсаты: баспа өнімдерін өндірудің өңдеу процестерінің технологиясы саласындағы білімді қалыптастыру. Мазмұны: лактау түрлері, лактау процесінде қолданылатын материалдар, лактау теориясы мен практикасының негіздері, лактау режимдері, лактау үшін қолданылатын технологиялық жабдықтар мен құралдар. Баспадан кейінгі процестерді қолдана отырып, эксклюзивті басылымдарды шығару әдістері	5
23.	Түсті басқару жүйелері	
	Пәннің мақсаты: түс қасиеттері мен үйлесімді түс комбинацияларын құрастыру заңдылықтары туралы жүйелі білімді қалыптастыру. Мазмұны: түстердің аддитивті және субтрактивті синтезі. RGB жүйелері, CMYK негізгі, құрама және қосымша түстер, түс сипаттамалары түс контрасттары, түстерді араластыру. Қалыптасатын дағдылар: түспен және түс композицияларымен жұмыс істей білу	5
	Кәсіптік дайындау модулі 3.1	
24.	Полиграфиялық өнімнің сапасын басқару	
	Пәннің мақсаты: өнім сапасын басқару бойынша білімді қалыптастыру. Мазмұны: Сапа бойынша терминология, сапаны басқару принциптері мен әдістері, полиграфиялық өнімнің ақауын есепке алу және талдау, Квалиметрия негіздері, ИСО стандарттары. Қалыптасатын дағдылар: өнімнің сапасын бақылаудың статистикалық әдістерін меңгеру; нормативтік-техникалық құжаттамалармен, стандарттармен, стандарттар көрсеткіштерімен жұмыс істеу.	5

25.	Мәтіндік ақпаратты өңдеу	
	Мақсаты: басылымдарды модельдеу, оларды баспа өндірісіне дайындау саласында білімді қалыптастыру. Мазмұны: Баспаханалық және ағылшын-американдық пункт негізіндегі полиграфиялық өлшеу жүйесі, мәтіндерін теру ережелері; басылымдардың барлық түрлерін беттеудің негізгі ережелері, акциденттік формалар композициясының теориялық негіздері. Қалыптасатын дағдылар: баспа өнімдері үшін есептік-графикалық макеттерді жасай білу, баспа парақтарындағы басылым көлемін, жолақтардың сыйымдылығын есептеу.	4
26.	Кітапшалау-түптеу процесінің технологиясы	
	Пәннің мақсаты: Парақтық және кітап-журнал өнімдерін өндірудің кітапшалау-түптеу процестерінің технологиялары туралы білімді қалыптастыру. Мазмұны: түптеу қаптарының негізгі түрлері, жартылай фабрикаттар мен кітапшалау-түптеу процестерінің өнімдерін желімдеу, деформациялау және кептіру процестері; оларды дайындаудың технологиялық операциялары. Қалыптастырылатын дағдылар: басылымды дайындаудың оңтайлы технологиялық схемасын таңдау, технологиялық операциялардың жүктемесін есептеу.	5
27.	Орама дизайны және компьютерлік құрастыру	
	Мақсаты: өнеркәсіптік бұйымдарды өндіру, оларды рәсімдеу, таңбалау саласындағы білімді қалыптастыру, ораманы дайындаудың техникалық тәсілдерін меңгеру. Мазмұны: дизайн объектілерінің эталондық үлгілері немесе олардың макеттердегі жеке элементтері. Дизайн жобалау нәтижелерін графикалық түрде ұсыну әдістерінің әр түрлілігі. Қалыптастырылатын дағдылар: композицияны құрастыру кезінде сызбаларды пайдалану және қаптаманы және басқа объектілерді жобалау кезінде оларды қайта өңдеу.	4
28.	Басу процестерінің технологиясы	
	Пәннің мақсаты: басу технологиялық үрдістерінің жағдайы және олардың даму тенденциялары бойынша білімді қалыптастыру. Мазмұны: Басудың негізгі және арнайы түрлерінің басу процестерінің сипаттамасы, басу процесінің қазіргі жай-күйінің тенденциялары мен мәселелері талданады. Қалыптасатын дағдылар: басу процесінің параметрлерін есептеу, шығарылатын өнімнің ақауларының пайда болу себептерін талдау және олардың алдын алу бойынша іс-шараларды әзірлеу.	5
29.	Орама өндірісінің технологиясы	
	Пәннің мақсаты: орама өндірісі кәсіпорындарының жұмыс істеу принциптері туралы түсініктерді қалыптастыру. Мазмұны: орама әзірлеу кезеңдері. Буып-түюдің негізгі тәсілдері. Қаптаманы полиграфия құралдарымен рәсімдеу. Қалыптасатын дағдылар: орама өндірісінің цехтар мен аймақтардың жалпы сызбаларын жасай білу.	5
	Кәсіптік дайындау модулі 3.2	
30.	Полиграфия стандарттары	
	Пәннің мақсаты: өнім сапасын басқару бойынша білімді қалыптастыру. Мазмұны: сапа терминологиясы, сапаны басқарудың принциптері мен әдістері, полиграфиялық өнімнің ақауларын есепке алу және талдау, Квалиметрия негіздері, ИСО стандарттары. Қалыптастырылатын дағдылар: өнім сапасын бақылаудың статистикалық әдістерін меңгеру; нормативтік-техникалық құжаттамамен, стандарттармен, стандарттар көрсеткіштерімен жұмыс істеу	5
31.	Компьютерлік беттеу (InDesign)	
	Мақсаты: ақпараттық басылымдарды компьютерлік беттеу әдістерін, негізгі техникалық құралдарды және қолданбалы бағдарламалық қамтамасыз етуді білу жүйесін қалыптастыру. Мазмұны: Баспаханалық машиналарға шығару үшін кез келген күрделіліктегі беттердің дизайнын жасау. Суретті импорттау. Құжаттарды экспорттау. Электронды басылымдардың түрлі форматтары. Қалыптасатын дағдылар: бағдарламалық қамтамасыз етуді пайдалана отырып, баспа басылымын ресімдей білу, заманауи баспа жүйелерінде жұмыс істей білу.	4
32.	Басудан кейінгі процестер технологиясы	
	Пәннің мақсаты: полиграфиялық өнімдерді әрлеу технологиясы және парақты және кітап-журнал өнімдерін өндірудің брошюралық-түптеу процестері туралы білімді қалыптастыру. Мазмұны: Брошюралау-түптеу процестерінің жартылай фабрикаттары мен бұйымдарын желімдеу, деформациялау және кептіру процестері, оларды дайындау жөніндегі технологиялық операциялар. Қалыптасатын дағдылар: басылымды дайындаудың оңтайлы технологиялық сызбасын таңдау, технологиялық операциялардың еңбек сыйымдылығын есептеу.	5

33.	Өнеркәсіптік графика және орама	
	Мақсаты: өнеркәсіптік бұйымдарды өндіру, оларды ресімдеу, таңбалау саласындағы білімді қалыптастыру, қаптаманы дайындаудың техникалық тәсілдерін меңгеру. Мазмұны: дизайн объектілерінің эталондық үлгілері немесе олардың макеттердегі жеке элементтері. Дизайн нәтижелерін графикалық түрде ұсыну әдістерінің әртүрлілігі. Қалыптастырылатын дағдылар: композицияны құрастыру кезінде сызбаларды пайдалану және ораманы және басқа объектілерді жобалау кезінде оларды қайта өңдеу.	4
34.	Көп бояулы басудың технологиялық негіздері	
	Пәннің мақсаты: баспаның технологиялық процестерінің жай-күйі және олардың даму үрдістері бойынша білімді қалыптастыру. Мазмұны: басып шығарудың негізгі және арнайы түрлерінің баспа процестерінің сипаттамасы, басып шығару процесінің қазіргі жағдайының бағыттары мен мәселелері талданады. Қалыптастырылатын дағдылар: басу процесінің параметрлерін есептеу, шығарылатын өнім ақауларының пайда болу себептерін талдау және олардың алдын алу бойынша іс-шаралар әзірлеу.	5
35.	Заманауи принтмедиа технологиялар	
	Пәннің мақсаты: классикалық және заманауи полиграфиялық технологиялармен, қолданылатын жабдықтармен танысу. Мазмұны: классикалық және заманауи басып шығару әдістері. Полиграфиядағы өлшеу жүйесі. Басуға дейінгі процестер. Басуға дейінгі процестерді бағдарламалық қамтамасыз ету. Мәтіндік және графикалық ақпаратты өңдеу. Басып шығарудың негізгі әдістерінің баспа формаларын жасау технологиясы. Баспа процестері. Баспа процестерінің негіздері. Баспа машиналарының жіктелуі. Баспадан кейінгі процестер. Парақты өнімдерін өңдеу. Қалыптастырылатын дағдылар: классикалық және заманауи баспа түрлерін ажырату.	5